

[Statsministeren]

dele i den nye sikkerhedspolitiske struktur i Europa.

Samtidig støtter vi stærkt fremdriften i forhandlingerne mellem USA og Sovjetunionen om de strategiske våben og om de kemiske våben. Vi finder, at den amerikanske beslutning om ikke at modernisere de kortrækkende atommissiler og atomartilleriet er rigtig, og i forbindelse med de forventede resultater af CFE-forhandlingerne vil overvejelserne om de kortrækkende atomvåben kunne tages op.

Vi finder også, at tidspunktet må være inde til grundige overvejelser om NATO's strategi i lyset af den nye situation. Forholdet mellem USA og Sovjetunionen er fortsat afgørende for denne positive internationale udvikling. På baggrund af årtiers konflikt må forholdet i dag stadig betegnes som godt, selv om der gennem de seneste måneder har været en opbremsning i fremskridtene på en række områder, hvorom der forhandles mellem de to supermagter.

Netop i disse dage foregår et afgørende topmøde mellem præsident Bush og præsident Gorbatsjov. Der er mange forhåbninger knyttet til dette møde, forhåbninger om afgørende fremskridt i nedrustningsforhandlingerne, om yderligere fremskridt mod løsning af en række regionale konflikter og om et nærmere økonomisk samarbejde mellem USA og Sovjetunionen.

Selv om hele denne spændende udvikling altså heldigvis rummer mange positive træk, skal vi ikke lukke øjnene for, at der også er mange usikkerhedsmomenter og risici, og jeg tror, de væsentligste hidrører fra udviklingen i selve Sovjetunionen. Her er en omstillingsproces, der omfatter både det politiske og økonomiske liv, i fuld gang; vi kan uden overdrivelse tale om et projekt af umådelige dimensioner. Vi har alle en selvklar interesse i udfaldet heraf, men vi kender endnu ikke udfaldet.

Udviklingen i Europa må ikke få os til at glemme problemerne i den tredje verden. Befolkningspresset, truslen mod miljøet og fattigdommen er globale problemer, problemer, som alle lande har et medansvar for at løse. I marts måned redegjorde udenrigsministeren her i Folketinget for det nye program »Samarbejde med en række Udviklingslande«. Der er bred politisk støtte til den linje, der er lagt.

Den reformproces, der nu udgår fra Europa, bør også slå igennem i udviklingslandene. De-

mokratiske samfundsforhold og respekt for menneskerettighederne er noget, alle lande må leve op til. Det er nødvendige forudsætninger for al bæredygtig udvikling og et vigtigt mål for udviklingssamarbejde.

Jeg vil nu vende mig til de indenlandske problemer. Udviklingstendenserne gennem de senere år har på mange områder bevæget sig i den rigtige retning, men vi har stadig store uløste problemer på dagsordenen. Det vil jeg gøre til et hovedpunkt i denne tale. Men jeg vil først slå fast, at siden 1982 har vi nået betydelige resultater: Dyrtidsreguleringen er afskaffet, fastkurspolitikken er indført, skattereform nr. 1 er gennemført, økonomien er omstillet til lavinflation, og de offentlige udgifter er under bedre kontrol.

De økonomiske data viser, at vi nu har en bedre udgangssituation end i 1982. I 1982 var inflationen på 10,1 pct. Nu siger skønnet 2,5 pct. for 1990. Dengang var obligationsrenten 19,4 pct. Nu er den 10,8 pct.

Der var i 1982 2.421.000 danskere i arbejde. I år skønnes tallet af være 2.590.000, altså 170.000 flere. På grund af den stærke tilgang til arbejdsmarkedet er ledigheden dog omtrent uændret, dvs. omkring 260.000, og med en kun svagt nedadgående tendens.

Den samlede offentlige underskudssaldo var 42,4 mia. kr. Nu er den reduceret til 5,3 mia. kr. DAU-statsunderskuddet var 49,4 mia. kr. – og jo især på grund af udgiftsstigninger. I år ventes 21,7 mia. kr., men navnlig på grund af svigtende indtægter.

Vare- og tjenestebalancen havde et beskedent overskud på 4,4 mia. kr. i 1982. I år bliver det rekordagtigt højt med 34 mia. kr. Et betalingsbalanceunderskud, der dengang var på godt 19 mia. kr., er faldet til knap 11 mia. kr. i år. Det svarer til – og det fortæller meget om, hvor vidt vi er nået – at underskuddet dengang tyngede som 4,1 pct. af bruttonationalproduktet. Det er nu reduceret til 1,3 pct. af BNP.

Men så runder jeg af med det helt afgørende dystre tal, som er den stærke understregning af, at opgaverne endnu langt fra er løst: Udlandsgælden var 161 mia. kr. Nu er den på omkring 300 mia. kr. Det er møllestenen om vor hals. Det er konsekvensen af over 25 år med betalingsbalanceunderskud. Så endnu er der ikke noget at feste for. Men der er heller ingen grund til at fortvivle.